

Inklúzia v školách napreduje, najväčšou výzvou zostáva vyučovanie

23.6.2026 - | Štátna školská inšpekcia

Štátna školská inšpekcia v školskom roku 2025/2026 monitorovala stav inklúzie na 13 vybraných základných školách. Inklúzia na sledovaných školách dosahuje stabilnú úroveň, no prax v triedach zaostáva. Školy síce zvládajú formálne nastavenie inklúzie, no jej skutočné uplatňovanie vo vyučovaní je stále výzvou.

Celkový **Index inklúzie dosiahol úroveň 70,8 %**, čo naznačuje, že školy si svoje slabé miesta uvedomujú a snažia sa ich riešiť. Problémom však zostáva samotná **inkluzívna prax**, teda to, čo sa deje priamo počas vyučovania. Táto oblasť získala najnižšie hodnotenie (**63,4 %**). Ukazuje sa, že zatiaľ čo školy vedia administratívne zvládnuť prijímanie žiakov bez diskriminácie, samotné vyučovanie ešte nie je dostatočne prispôbené ich potrebám.

Budovanie inkluzívnej kultúry

Budovanie inkluzívnej kultúry je predovšetkým o vzťahoch, tu však ŠŠI identifikovala viaceré nedostatky a možnosti ďalšieho rozvoja:

Medzi slabšie miesta patrila skutočnosť, že **nie všetci učitelia sa cítili dostatočne pripravení** na vzdelávanie žiakov z ohrozených skupín.

Postoje žiakov k odlišnostiam spolužiakov boli často rezervované a vykazovali prvky odstupu, aj keď mnohí z nich mali osobnú skúsenosť so spolužiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi neboli vo všetkých školách priaznivé – takmer polovica žiakov ich nevnímala ako založené na dôvere a poukazovala na nezáujem o svoje problémy.

Rezervy sa prejavili aj v spolupráci s rodičmi, pričom približne pätina rodičov nemala pocit, že je v škole dostatočne vypočutá alebo zapojená do diania.

Tvorba inkluzívnej politiky

Tvorbu inkluzívnej politiky brzdia :

nedostatočne vypracované školské poriadky v súlade s platnou legislatívou tak, aby zabezpečovali bezpečné školské prostredie a postupy na riešenie krízových situácií (malo iba 53,8 % škôl);

individuálne vzdelávacie programy niektorých subjektov nezodpovedali odporúčaniam odborníkov alebo neboli konzultované s rodičmi, aj keď učitelia uvádzali, že prístupujú k žiakom individuálne;

pedagogickú diagnostiku síce realizovala väčšina učiteľov, no jej kvalita bola nerovnomerná a

sprevádzali ju viaceré nedostatky. Časť škôl zároveň nevyužívala orientačnú diagnostiku.

Oblasť Rozvíjania inkluzívnej praxe

V oblasti rozvíjania inkluzívnej praxe ŠŠI poukazuje na nedostatočné personálne zabezpečenie, ale aj nedostatky súvisiace s činnosťou pedagogických a odborných zamestnancov:

Väčšina škôl mala zriadený školský podporný tím, no kým podpora 1. stupňa bola zabezpečená vo viac ako 80 % škôl, podpora 2. stupňa len v 61,5 %, pričom služby školského špeciálneho pedagóga neboli všade poskytované v plnom rozsahu a školský psychológ pôsobil iba na časti škôl.

Problematické bolo nedostatočné preukázanie diagnostického procesu a absencia systematického vyhodnocovania účinnosti podporných opatrení (PO). Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola často vedená skôr formálne a spolupráca s rodičmi nebola vždy dostatočne zdokumentovaná.

Ukázalo sa tiež, že učitelia nie vždy dôsledne uplatňovali na hodinách odporúčané PO v každodennom vyučovaní. Menej často využívali formatívne hodnotenie a chýbala aj väčšia flexibilita v prispôbovaní metód a postupov tak, aby podporovali individuálny pokrok a samostatnosť žiakov.

Problematické pre učiteľov je aj samotné zloženie tried. Priemerný podiel žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v triedach dosahuje **18,9 %**, čo kladie vysoké nároky na diferenciaciu výučby. V prípade žiakov z marginalizovaných rómskych komún sa situácia komplikuje aj ich vysokou absenciou, ktorá predstavuje v priemere 5,7 neospravedlnených dní na žiaka za školský rok, čo zvyšuje riziko vzdelávacieho neúspechu a predčasného ukončenia školskej dochádzky.

Inklúzia je na sledovaných školách formálne nastavená, no jej úspech závisí od toho, ako sa prenesie do každodennej praxe v triedach. Najväčšou výzvou zostáva prispôbenie vyučovania rôznorodým potrebám žiakov a posilnenie podpory pre učiteľov.

Všetky zistenia ako i odporúčania sú súčasťou správy Podpora inkluzívneho vzdelávania žiakov základných škôl v školskom roku 2025/2026 v SR.

<https://www.ssi.sk/2026/06/23/inkluzia-v-skolach-napreduje-najvacsou-vyzvou-zostava-vyucovanie>